

DKK-001-016407

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

History : ECC - 06

(Social & Religious Reform Movement in India)

(Optional - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 016407

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. ૧૪
- (૧) ભારતમાં દેવબાંધ આંદોલને મુસ્લિમ સમાજમાં કરેલા કાર્યોનું પરીક્ષણ કરો.
- (૨) મહિલાઓમાં સામાજિક જાગૃતિ આવવાના કારણો જણાવો વિવિધ મહિલા સંસ્થાઓના કાર્યોનું વિશ્લેષણ કરો.
- (૩) દલિત સમાજના ઉદ્ધાર માટે ગાંધીજીના પ્રયાસોનું વિશ્લેષણ કરો.
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) આર્ય સમાજની પ્રવૃત્તિઓ આલેખો.
- (૨) ડૉ. આંબેડકરે દલિત સમાજના ઉદ્ધાર માટે કરેલા પ્રયાસોનું વિશ્લેષણ કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) ભારતમાં મહિલા સુધારણા પ્રવૃત્તિમાં સરોજિની નાયડુ તથા મૃદુલા સારાભાઈના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (૨) ધર્મને કારણે ઊભી થયેલી સામાજિક અને કોમવાદી સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

- ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) વહાબી આંદોલનની સફળતા
- (૨) ડી.કે.કર્વે
- (૩) સતનામી ચળવળ
- (૪) નવ્ય બુદ્ધિસ્ટ ચળવળ.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) અલીગઢ આંદોલનની મુખ્ય રાજકીય અસરો
- (૨) બ્રહ્મો સમાજ
- (૩) દયાનંદ સરસ્વતીની સુધારાવાદી પ્રવૃત્તિઓની અસર તપાસો.
- (૪) ભારતમાં સાંસ્કૃતિક એકતા લાવવા માટેના પ્રયાસો.
- ૪ નીચેના પ્રશ્નોના એકથી બે વાક્યમાં જવાબ આપો. ૬
- (૧) વહાબી આંદોલનના મૂળ સ્થાપક કોણ હતા.
- (૨) ઈ.સ.૧૮૪૩ના કાયદાથી ભારતમાં કઈ પ્રથાને ગેરકાનૂની જાહેર કરવામાં આવ્યા.
- (૩) અખિલ હિન્દ મહિલા પરિષદની સ્થાપનામાં કોણે મુખ્ય ભાગ ભજવ્યો હતો.
- (૪) ધર્મને દેશ ભક્તિમાં અને દેશભક્તિને ધર્મમાં બદલી નાખનાર કોણ હતા.
- (૫) પડદા પ્રથાને સૌ પ્રથમ કોણે નકારી હતી.
- (૬) 'કસ્તુરબા ગાંધી રાષ્ટ્રીય સ્મારક નિધિ'ની સ્થાપના કોણે અને ક્યારે કરી હતી.
- ૫ નીચેના માંથી દસ M.C.Q.ના જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) ઈ.સ.૧૯૩૧માં બાલાકોટના યુદ્ધમાં વહાબીઓ કોની સામે પરાજીત થયા હતા.
- (A) રણજીત સિંહ (B) ગુરૂનાનક
- (C) ગુરૂગોવિંદ સિંહ (D) દુલિપ સિંહ
- (૨) 'મોહમેડન એંગ્લો એરિયંટલ ડિકેન્સ એસોસિએશનની સ્થાપના કોણે કરી હતી.
- (A) જન્નાબ જિન્નાર (B) સરસૈપદ અહેમદ
- (C) સ્વામીવિવેકાનંદ (D) ગાંધીજી
- (૩) ક્યાં આંદોલનથી ભારતીય રાજકારણમાં અલગ મુસ્લિમ કોમવાદી રાજકારણનો જન્મ થયો હતો.
- (A) દેવબંદ આંદોલન (B) વહાબી આંદોલન
- (C) અલીગઢ આંદોલન (D) ખિલાફત ચળવળ

- (૪) 'અખિલ હિન્દ દલીતજાતિ સંઘ'ની પ્રથમ પરિષદ ક્યારે ભરાઈ હતી ?
- (A) ૨૩ માર્ચ ઈ.સ.૧૯૧૮ (B) ૨૩ માર્ચ ઈ.સ.૧૯૧૯
(C) ૨૩ માર્ચ ઈ.સ.૧૯૨૦ (D) ૨૩ માર્ચ ઈ.સ.૧૯૨૧
- (૫) ઈ.સ.૧૯૭૫માં સ્વામીદયાનંદે 'સત્યાર્થ પ્રકાશ' કંઈ ભાષામાં લખેલ હતો.
- (A) અંગ્રેજી (B) સંસ્કૃત
(C) ગુજરાતી (D) હિન્દી દેવનાગરી લિપિ.
- (૬) ઈ.સ.૧૯૩૪માં 'સ્ત્રીઓની, સ્ત્રીઓમાટે અને સ્ત્રીઓ વડે' ચાલતી કઈ સંસ્થા અમદાવાદમાં સ્થપાઈ હતી.
- (A) કસ્તૂરબાગાંધી નેશનલ મેમોરીઅલ ટ્રસ્ટ
(B) ઓલ ઈન્ડીયા મહિલા પરિષદ
(C) જ્યોતિ સંઘ
(D) એક પણ નહીં.
- (૭) નીચેનામાંથી કઈ મહિલા સંસ્થા નથી ?
- (A) A.I.W.C (B) W.I.A
(C) F.U.W (D) A.I.C.T.
- (૮) પંડિત રમાબાઈ હતા.....
- (A) ધર્મ સુધારક (B) સમાજ સુધારક
(C) સ્વાતંત્રસેનાની (D) કાવ્યદાશાસ્ત્રી
- (૯) ચીમનાબાઈ-IIનું મૂળનામ શું હતું ?
- (A) ગજરાબાઈ (B) કમલાદેવી
(C) શરીફાબેગમ (D) સરોજની નાયડુ
- (૧૦) સ્ત્રી વારસાહકનો ખરડો સૌ પ્રથમ કોણે અને ક્યારે પસાર કર્યો હતો ?
- (A) સંસદે ઈ.સ.૧૯૪૭ (B) ગર્વનર ઈ.સ.૧૯૫૧
(C) અંગ્રેજો ઈ.સ.૧૯૨૧ (D) એક પણ નહીં
- (૧૧) નીચેનામાંથી કોણ બોમ્બે યુનિવર્સિટીના પ્રથમ ચાર સ્નાતકોમાંના નથી ?
- (A) બાલગંગાધર તિલક (B) ગાંધીજી
(C) વિઠ્ઠલભાઈ (D) એકપણ નહીં
- (૧૨) ભાષા અંગેનો પરિપત્ર ક્યાં દિવસે બહાર પાડવામાં આવ્યો.
- (A) ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૬૫ (B) ૧૫ ઓગષ્ટ ૧૯૪૭
(C) ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૫૦ (D) ૯ ઓગષ્ટ ૧૯૫૦

ENGLISH VERSION

- 1 Answer any one question from the following : 14
- (1) Examine the work done by devband movement for the muslim society.
  - (2) Give the causes of the rise of social consciousness in women and analyze the work of various woman institutions.
  - (3) Analyze the attempts of Gandhji for the upliftment of the depressed society.
- 2 (a) Answer any one question from the following : 10
- (1) Write activities of Arya Samaj.
  - (2) Analyze the attempts of Dr. Ambedkar for the upliftment of the down trodden class.
- (b) Answer any one question from the following : 10
- (1) Evaluate the contribution of Sarojini Naidu and Mridula Sarabhai in the women.
  - (2) Discuss the social communal problems which arise due to religion.
- 3 (a) Answer any two question from the following : 10
- (1) Success of Wahabi movement
  - (2) D.K. Karve
  - (3) Satnami Movement
  - (4) Neo Buddhist movement
- (b) Answer any two question from the following : 10
- (1) Main features of political effects of Aligarh movement
  - (2) Barhmo Samaj
  - (3) Analyze the reformist activities effects of Dayanand Saraswati
  - (4) The attempts to bring about cultural unity in India.

- 4 Answer the following question in one or two sentences. 6
- (1) Who was the main founder of Wahabi Movement ?
  - (2) Which tradition has been declared as illegal after 1843 A.D. rule ?
  - (3) Who played main role to establish Akhil Hind Mahila Parishad ?
  - (4) Who has the conver of religions into patriotism and patriotism into religion ?
  - (5) Who declive veil system first ?
  - (6) Who was the founder of Kasturba Gandhi national monument Nidhi ?
When ?
- 5 Attempt any ten MCQs given below : 10
- (1) By whom Wahabi been defeatd in Balakot war 1831 A.D.
    - (A) Ranjit Sinh
    - (B) Gurunanak
    - (C) Gurugovind Sinh
    - (D) Dulipsinh
  - (2) Who established 'Mahameden Anglo Oriented Defence Association' ?
    - (A) Janab Jinha
    - (B) Sir Saiyad Ahmad
    - (C) Swami Vivekanand
    - (D) Gandhiji
  - (3) Which movement given birth to different muslim communal politics in Indian politics ?
    - (A) Devband Movement
    - (B) Vahabi movement
    - (C) Alikadh movement
    - (D) Khilafat movement
  - (4) When was the first meeting held for Akhil Hind Praishad ?
    - (A) 23 March 1918 A.D.
    - (B) 23 March 1919
    - (C) 23 March 1920
    - (D) 23 March 1921

- (5) In which language 'Satyarth Prakash' by Swami Dayanand was written in 1875 A.D. ?
- (A) English
(B) Sanskrit
(C) Gujarati
(D) Hindi Devnagari lipi
- (6) In 1934 A.D. at Ahmedabad which organization was established for the female of the female and by the female ?
- (A) Kasturba Gandhi National Movement Trust
(B) All India women's conference
(C) Jyoti Sangh
(D) None above these
- (7) Which following institution is not female institution ?
- (A) A.I.W.C.
(B) W.I.A.
(C) F.U.W.
(D) A.I.C.T.
- (8) Pandita Ramabai was _____.
- (A) Dharma Sudharak
(B) Samaj Sudhark
(C) Freedom Fighter
(D) Law expert
- (9) What was the original name of Chimanbai II ?
- (A) Gajarabai
(B) Kamal Devi
(C) Shareetal Begam
(D) Sarojini Naidu
- (10) Who had passed bill of women inheritor and when ?
- (A) Parliament 1947 A.D.
(B) Governor 1951 A.D.
(C) Britisher 1921 A.D.
(D) None above these

- (11) From the following who is not first four graduate of Bombay University ?
- (A) Bal Gangadhar Tilak
  - (B) Gandhiji
  - (C) Viddlbhai
  - (D) None above these
- (12) Which day language circular has been published ?
- (A) 26th January 1965 A.D.
  - (B) 15th August 1947 A.D.
  - (C) 26th January 1950 A.D.
  - (D) 9th August 1950 A.D.
-